

platničkarja, si je bedrno kost premeknola in je blizu 14 let na brgljah po svetu plazila. Med mešo papeževga namestnika v cerkvi Matere božje Lovrdeške 4. julija t. l. je hipoma postala zdrava, se zravnila in sedaj hodi brez brglj!

Novi skrivni red, katerega so lutrovci v Kaliforniji v Ameriki zoper sv. katoliško Cerkvo osnovali, je oddelek velike skrivne družbe frajmavrerjev. Pravijo mu red solnca ali solnčni red (orden). Vsak družabnik se zaveže, povsod na to delati, da ne dobi nobeden Katoličan nikder nobene službe in da se povsod Katoličani iz služeb v deželi izpodrinejo. Taka je ljubezen lutrovska, takošno sovraštvo frajmavrerjev do sv. katoliške Cerkve! V skrivnem razodetju sv. Janeza 13, 16 pa beremo: (zver z 2 rogoma) bo storila, da bodo vsi, mali in veliki, bogati in ubogi, prosti in služni, znamenje imeli na svoji desni roki . . . in da ne bo nikdo mogel kupiti ali prodati razun onega, ki ima znamenje ali imé zveri . . .

Gospodarske stvari.

Šest zlatih resnic gledé gozdarstva.

II. Drugi nauk pravi: brž ko je les v gozdu posekan, treba je skrbeti, da drug izraste; vsaj se tudi na polju vsako leto mora skrbeti za novo setev. Ni pa zadosti že to, da se nov zarod zaseje, ampak treba je skrbeti tudi za to, da se zasejano ohrani. Dokler drevje mladega gozda ni toliko od zemlje odrastlo, da ga zob paseče se živine doseči ne more, ne sme nobeno živinče v gozd. Ako se to vendar zgodi, je še velika sreča, če v kakih 10 ali 20 letih gozd poraste, večjidel pa je ves zarod uničen, zlasti v višjih, malo rodovitnih hribih.

Tretji nauk: mlademu gozdu ne sme se nič stelje jemati, starim pa le takrat, ko je veter velike kupe listja navejal, ali kjer je gozd močno senčnat, da mahú veliko raste in zemljo premokro dela, ali kjer listja tako debelo leži, da se seme za novi zarod ne more ne sejati pa tudi sadike novih drevesc ne saditi zaradi preobilne stelje. Stelja je odeja, ki po zimi zemljo varuje prehudega mraza, po letu pa presilne vročine in suše — ona zadržuje prehitri odtok deževnice in da silni nalivi ne odplavajo preveč zemljišča, — ona, in to je pglavitna korist stelje, je gnoj drevju. Vsako leto namreč raste listje, špičevje in igličevje na drevju; ko odpade, strohni, strohnelo pa posrkajo koreninice kot živež, ki gre v drevo zopet nazaj, da raste in vsako leto debeleje prihaja. Skušnje kažejo, da taisti živež v onem času, ko je drevo za posek dorastlo, vsaj 10krat skozi drevesa okoli gre. Zato ni lahko gozdu kaj bolj škodljivega, kakor če se mu stelja ropa, katera je drevju, ki ne more samo od zraka in vode živeti, glavna hrana. Roparji stelje so krivi, če drevje pod zlo gre in da se tudi gozdno zemljišče

tako izpije, da ondi po 100 in 100 let nič pravega ne raste.

Četrti nauk pravi: silno škodljivo je drevo klestiti ali obsekavati. Izgovor za obsekavanje, da gospodar veliko stelje potrebuje, ni tako popolno resničen, da bi zaradi tega morali gozdi konec jemati. Res je, stelje je treba, toda za steljo se zamore obrniti mnogo tvari tako, da ni neizogibno potrebno drevje klestiti in gozde pokončavati. Nakleščena stelja je zaradi škode, ki se je gozdu storila, neizmerno draga, pravo zapravljaje in lehkomišljena potrata, ki bo, če ne očeta ali sina, gotovo vnuka nemilo kaznovala. In naposled, ali ni velika neumnost, ako zaradi gnoja gospodar svoj gozd na nič spravlja med tem, ko mu najboljši gnoj, namreč gnojnaica, po nemarnosti na stezo odteka?

Peti nauk: nikoli se ne smejo navrtati drevesa, da bi, kakor iz soda, tekla smola iz njih. S tem se pokonča gozd. Tu in tam so roparji smolarji, ki nalašč navrtajo vsako drevo, v katerem slutijo smole kaj; občine pa so premalo umne ali preveč zanikerne, da bi se krepko zoperstavile roparskemu smolarstvu.

Šesta zapoved: silna potreba je, da se vsako v gozdu posekano drevo nemudoma olubi, obeli ali oklesti in odsekane veje brž iz gozda spravijo, da se lubadar ali kuaver v njem ne zaredi. Strašna je škoda, katero gozdem ta mrčes dela. Treba je tedaj posekano drevo brž iz gozda spraviti, drobne veje za steljo odsekati ali za kurjavo v šopke (pušne) povezati, debele pa tako rahlo na skladovnici ali na natolju zložiti, da se hitro posušijo. — To je 6 glavnih, res zlata vrednih resnic, če si njih gospodarji dobro zapomnijo in se vrlo po njih ravnaajo, sicer pa tudi celi koši gozdorejskih postav ne pomagajo nič, če tudi k vsakemu drevesu žandarja postavijo. Celo ljudstvo mora sprevideti veliko imenitnost gozdov za svoje potrebe, za svoje dohodke, za varstvo gorskih strmin, za vzdrževanje polju potrebne vlažnosti in prijetnega podnebja (klima). Kder tega razuma ni, tam tudi najboljše postave ničesar ne zdajo in tam bodo še vnukov vnuki preklinjali nespametno gospodarstvo svojih predčeto!

M. Pomoček, po katerem se dajo madeži črnic, črešenj, črnega vina itd. iz platnine odpraviti. Mnogo gospodinj vé, da se madeži, ki so po črnicah, črešnjah ali po črnem vinu v platnini nastali, z žveplom iz nje odpraviti dajo. V ta namen se navadno tisto mesto, kjer je v perilu madež, namoči in pod njega goreča žvepljenka ali žvepljeni klinček podrži. Vzrok, da madeži izginejo, je žvepljena kislina, ki se pri žganju žveplja razvezuje in v zrak vzuhti. Dosti bolj lahko bi bilo to čiščenje, če bi žvepljena kislina bila že v vodi zadržana, v katero se madež v platnu pomoči. Taka voda bi bila tudi za beljenje slame jako priležna. In taka tekoča žvepljena

kislina se da tudi prav lahko na sledeči način napraviti. Vzame se v ta namen blizu pintna steklenica z precej široko luknjo. Nalije se steklenica za polovico z čisto vodo in potem se nad njo košček žveplja na konec železne svile (drot) nataknen sožgá. Luknja se mora rahlo zatekniti. Ko žveplo zgori, se pa luknja trdno zatekne in voda v steklenici močno pretresa. Kmalu se voda žvepljene kisline navzame in jo več časa v sebi vzdrži. Z toto vodo se dajo omenjeni madeži brez vse težave izprati. Kdor hoče vodo bolj močno imeti, mora le gori omenjeni način žvepljenja vode večkrat ponoviti. Taka voda se v dobro zamašeni steklenici dolgo časa brani da.

Nova postava o varovanju zverjadi na Štajerskem prepoveduje streljati jelene od 15. oktobra do 24. junija; košute in jelenčice od 1. januarja do konca avgusta; divje koze od 15. decembra do konca julija; srnjake ali srnece od 1. februarja do konca maja, srnice in srničice od 1. februarja do konca septembra, zajce od 15. januarja do konca avgusta; nadalje prepoveduje streljati velike divje gorske peteline, škarjevce ali ruševce (male divje peteline) od 1. marca do 15. septembra, divje ali gorske kokoši in škarjevke pa celo leto; jerebice, velike ali gozdne jerebe (leščerke, orehovke) bele jerebice, skalne jerebe, divje golobe, prepelice in kljunače od 1. februarja do konca julija; divje gosi, divje race in liske (tukalice, plazke) od 1. marca do konca junija. — Kdor v prepovedanem času zverjad ustrelí, plača, od okrajnega glavarstva obsojen, po 5—25 in slučajno do 200 fl. kazni v ubogo kaso. Tudi prodajalci prepovedane zverjadi zamorejo jednako ostro kaznovani biti.

Nekaj o letošnjem bčelarstvu. Zavolj majnikovega dežerja so letos bčelice nekoliko oslabele in so iz prva malo rejile. Celi mesec maj, ki je v drugih letih bil najboljši čas za bčele, se te drobne stvarice skoro nič niso rejile. Mesece junija postalo je bolje. Nekteri imajo že mnogo mladičev, tu pa tam že po 2 nova roja iz jednega starega. Dobro bi bilo, ko bi bčelarji stare koše ali panje začeli popuščati in se poprijemati novih, ki se dajo razložiti in zopet zložiti. Pri teh koših se da notranje delo pregledati brez nadlegovanja bčel, tudi bolezen ali kaka druga nezgoda v košu se da brž odpraviti. Najbolj hvala vredno takaj pa je to, da ni treba pri razdiranju bčel moriti z žveplom, ker jih lahko združi s tistimi bčelami, katere nameni dalje ohraniti. Podpisani ima takih košev v svojem bčelinjaku s slamnatimi in lesenimi stojaki in ležaki in mlade bčele, ki kaj rade na pašo letajo.

Radoslav Rižnar.

Sejmovi. 17. jul. v Dobjem, na Muti, v Oplotnici, v Beracah, v Šavnici v fari sv. Ane na Krempergu. 20. jul. v Arvežu, pri sv. Marjeti na Drav-

skem polju, v Vitanju. 21. jul. v Bučah in v Brenjskigorci. 22. jul. v Ivniku, pri sv. Heleni pri Šmarji, pri sv. Mohorju, pri sv. Magdaleni v Mariboru, v Orešju pri Brežicah.

Dopisi.

Iz Mostečnega pri Makolah. (Slabe steze.) Večkrat že smo v „Slov. Gosp.“ brali o slabih stezah ali cestah. Tudi iz našega kraja zamoremo z enakim poročilom postreči. Kajti steze od Pečke črez Mostečno in nad Sestrže in potem nad Cirkovsko in Slivniško faro gotovo ni treba sram biti, če jo na stran postavimo najslabše cesti v treh deželah. Ona ima vse lastnosti slabe, zanemarjene ceste: jame, prepade, blato, predrene in pirave moste, pomanjkanje grabnov, potem pretepanje živine in grdo preklinjevanje nevoljnih voznikov. Ljudje pravijo, da so temu izveča krivi naši predstojniki. To se mi prav verjetno zdi. Kajti še te dni sem slišal, kako je voznik, ki je na cesti z vozom in živino obtičal, strašno preklinjal „rihtarje“, posebno je bil na jednega hud, ker je godrnjal: „kaj je to za en fer . . . ni rihtar, ki nam nič tote steze ne popravi!“ Ko sem to slišal, sem si mislil, ko bi jaz „rihtar“ bil, bi pred vsem dal steze popraviti, naj bi veljale kolikorkoli, da me le nebi ljudje tako neizmerno zaradi nemarnosti zmerjali, psovali in preklinjali. Toda kaj nam pomaga, če bi vsi tako mislili, le samo predstojniki ne? Gotovo nič, in sedanjí malomarneži ne bodo ničesar storili, če jih okrajni Bistriški zastop ne bode dregnil in iz spanja vzdramil rekoč: srenjski predstojniki, na noge! popravite svoje steze, kakor ste storiti dolžni in ne dajte našega kraja pred vsem svetom zaradi grozno slabih stez smešiti in na sramoto postavljati!

Od sv. Marka pri Ptuj. (Nesreča.) Bilo je 6. julija, ko se je France Kecec mislil črez Dravo zapeljati v Šturmovec. Toda nemila smrt ga je nagloma zadela. Peljal se je v ladji črez Dravo, ki je sedaj jako napeta in mogočne valove meče. Po nesreči se je naključilo, da je mož v deročo reko padel in se vtopil. Preminol je tako, da še do sedaj trupla niso našli. Kecec je bil od vseh, ki so ga poznali, spoštovan in ljubljen. Zaupanje duhovnih pastirjev in vrlih št. Markovskih faranov ga je izbralo za cerkvenega ključarja. Bil je tudi šolski svetovalec. Zapustil je ženo in tri mlade otročiče, ki močno za njim žalujejo. Fara je zgubila mirnega in razumnega moža, otročiči pa skrbnega očeta. Bodi mu Bog milostljiv!

Iz Celja. (Odgovor na „poslano“ iz Celja v zadnji št. „Slov. Gosp.“). Mislim, da ni neobhodno potrebno, g. nadučitelju napovedovati procesijo na Telovo; kajti kakor Katoličan in večleten učitelj je itak za njo vedeti moral. Da sem jo pa otrokom napovedal in jim to in uno zastran obnašanja veleval, to se samo po sebi razumeva, to storijo menda tudi vsi kate-